

[Drachmann.]

til de bliver besvaret lidt mere fyldigt og med lidt mere Realitet under Besvarelsen, end den Diskussion, der allerede har været ført her i Dag, har givet Udtryk for, nemlig Spørgsmaal om, hvorvidt vor økonomiske og handelspolitiske Situation er til fortsat Idealisme paa disse Omraader.

Protokollen indrømmer selv Faren for den danske Industri, derved at den uanset Toldbindingerne indfører en højst bemærkelsesværdig saakaldt Toldklausul for 'Tekstilvarenes Vedkommende, idet den siger, at hvis Importen af ikke-engelske Varer i nogen Periode paa 6 Maaneder er steget med over 30 pCt. i Forhold til et vist gennemsnitligt Niveau, saa kan vi om ikke just straks indføre Krisetold, og hvad vi ellers kunde ønske, eller rettere sagt blive tvunget til — Ønskerne vil maaske være mere beherskede —, saa dog i alt Fald frigøre os for disse Bindinger og drøfte Sagen med den engelske Regering. Foranstalningerne, som man da maatte blive enig om, kan dog først træde i Kraft fra og med 1. Juli 1935; altsaa deres Basis kan, om jeg saa maa sige, først begynde at virke fra 1. Januar 1935, idet der skal gaa seks Maaneder forud.

Denne Toldklausul er et af de faa principielle Lyspunkter i Traktaten, som vi fra vor Side hilser med Tilfredshed; men paa den anden Side rejser denne Bestemmelse automatisk et Spørgsmaal, hvis Alvor kaster sin Skygge over hele denne Traktat. Thi hvad skal der ske indtil 1935 for nogenlunde at sikre baade det, jeg vil kalde Traktatens naturlige Forudsætninger, og den danske Industri og dens Beskæftigelsesmuligheder? Jeg haaber, at det maa kunne forventes, at den danske Industri ikke prisgives i dette Tidsrum, thi naar man hørte de foregaaende Talere, saa maatte man blive helt overbevist om, at store Byrder og store Forventninger og store Krav efterhaanden ogsaa fra det danske Landbrug vil blive rettet mod det danske Hjemmemarked og mod den danske Befolknings Evne til at bære et forøget og fordyret Forbrug.

Uden at jeg vil gaa i Detailler — jeg indskyder, at helt frit udtaler man sig ikke i denne Sag —, vil jeg sige, at parallelt med den her omtalte Interesse løber det, jeg før omtalte som de naturlige Forudsætninger for Traktaten; og dér er det, at dette Spørgsmaal rejser sig, og jeg tillader mig at drage det frem: Hvad skal der ske indtil den berømte 1. Januar 1935, hvis o. s. v.?

Jeg skal undlade at male med mørke Farver, den højtærede Udenrigsminister kan

ikke lide, naar jeg gør det, og efterhaanden faar jeg Skyld for at være Ophavsmand for alle Ulykker rundt omkring, selv om det glædede mig, at det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal erkendte, at det var Udlandet, der havde lavet den aktive Handelspolitik, jeg ellers faar Skyld for. Jeg kan alligevel ikke undlade til en vis Grad at fremhæve, at den nuværende Situation paa det internationale Valutamarked med alle de Perspektiver og alle de uoverskuelige Muligheder, som aabner sig deraf, meget vel, jeg kunde sige alt for vel, kunde tænkes at underbygge det Spørgsmaal, jeg her rejser, som altsaa er et dobbeltsidigt Spørgsmaal, med meget stor Alvor.

Den verdensøkonomiske Baggrund for denne Traktat er vel — man kan ridse den op med ganske faa Ord — dybest set affødt af den stagnerende Befolkning, der atter bevirker en synkende Jordrente, hvilket selvfølgelig bevirker haardhændede Bestræbelser for at holde den oppe, bl. a. fordi Jordrenten overalt er blevet kapitaliseret som Basis for Kreditsystem o. s. v. Derfor ser vi overalt netop en haard Kamp paa Agrarbeskyttelsens Omraade og en Selvforsyningspolitik, dette Udslag af, at enhver vil være sig selv nok, hvilket i Sandhed ikke er rettet som noget ondt mod ens Naboer, men kun, fordi man ikke har andre Midler til at klare for sig selv. Denne Udvikling maa være et Memento til vort Land, der saa enestaaende ensidigt har anlagt sin Lovgivning og sin Økonomi netop paa en Kæmpeeksport af ganske faa specielle Varer af landbrugsmæssig Karakter. Derfor tror jeg ikke, man skal slaa sig til Ro med eller udtale Haab og Forventninger, i alt Fald ikke bygge noget paa disse, om, at det, vi i Dag er inde i, som det er sagt tidligere her i Dag, er noget forbigaaende. Jeg er desværre bange for, at det er noget tiltagende, og derfor aabner der sig Perspektiver af denne Traktat, som ikke er lyse.

Jeg vender tilbage til selve Traktaten og karakteriserer den endnu en Gang. Hovedsagen er, at vi skal give England Særfordele for dets Eksport hertil, medens vi maa finde os i en yderligere Begrænsning af vor Eksport til dette Land. Denne enkelte Kendsgerning taler et Sprog, som efter min Mening ikke vil blive misforstaaet rundt omkring. Jeg haaber ligesom den højtærede Udenrigsminister, at dette Sprog og de 3 Aar, der kommer til at gaa under Traktaten, maa bevirke Anlægningen af en noget anden økonomisk Politik i dette Land end den, der hidtil har været fulgt. Men hvis Principperne